

Ilgtermiņa vīzija lauku teritorijām 2040 un Lauku pakts

Eiropas Lauku pakta atbalsta biroja nacionālais partneris –
biedrība “Latvijas Lauku forums”

Anita Seļicka

2026. gada 9. jūnijs

Biedrība "Latvijas Lauku forums"

Vietējs mērogs

- VIETĒJĀS VAJADZĪBAS un KAPACITĀTE
- 31 VRG, t.sk. 6 ZVRG
- 120 viedo ciemu kopienas
- 180 iedzīvotāju padomju interesenti
- ap 240 NVO inkubatora dalībnieki kopā par partneriem
- Lauku kopienu parlamenta, Persilādes un citu pasākumu dalībnieki
-

Nacionāls mērogs

- INTEREŠU PĀRSTĀVĪBA un SADARBĪBA
- Vairāk nekā 100 biedru organizācijas
- LPA, LAPAS, LOSP

Eiropas mērogs

LATVIJAS LAUKU PILS. SABIEDRĪBAS BALSS EIROPĀ
Eiropas Lauku parlamenta vadības grupa,
Eiropas LEADER tīkls,
Eiropas Lauku partnerība PREPARE
Lauku pakts

Spēcināta lauku teritoriju
**PILSONISKĀS
SABIEDRĪBAS**
kapacitāte un lauku
iedzīvotāju ietekme
politikas veidošanā vietējā,
nacionālā un starptautiskā
mērogā.

Koordinēta, stratēģiska un
iedzīvotāju vajadzībām
atbilstoša **LAUKU
ATTĪSTĪBA** ir ietverta
politiskajā un sabiedrības
dienaskārtībā, veicinot
ilgtspējīgu lauku telpas
potenciāla izmantošanu un
palielinot atbalsta instrumentu
pieejamību un inovāciju
ieviešanu.

Iedota jauna elpa
LEADER/SVVA
pieejai kā nozīmīgai
vietējās teritorijas attīstības
un pozitīvu pārmaiņu
iniciējošai, jēgpilnai un
profesionālai darbībai.

Kam rūp lauku attīstība?

- profesionāļiem, kam lauku attīstība ir darbs
- laukos dzīvojošiem, strādājošiem un ciemiņiem

► Lauku pakts darīt un domāt par laukiem

netieši iesaistītie – veselības, drošības, transporta, ekonomikas u.c. politikas veidotāji un praktiķi

Adiós a la burocracia 🌟
| Nicola Timpone
1,6 tūkst. skatījumu

Teletransportación 🌟
de la ciudad al pueblo ...
769 skatījumi

Más bottom-up 🌟 |
David Lamb, EU CAP ...
96 skatījumi

Ilgtermiņa vīzija Eiropas lauku teritorijām

EK viceprezidente
Demogrāfijas un demokrātijas komisāre
Dubravka Šuica

Komisārs (DG AGRI)
Janusz Wojciechowski

Komisāre (DG REGIO)
Elisa Ferreira

Kā tas sākas?

Komunikācija no EK
(2021.g. jūnijs)

Kohēzijas un reformu
viceprezidents
Raffaele Fitto

Komisārs (DG AGRI)
Christophe Hansen

Kāds ir turpinājums?

Jauna vīzija lauksaimniecībai un pārtikai, un atbalstam lauku teritorijām (2025. gada februārī)

Darbs sinerģijā ar Vīziju lauku teritorijām 2040. gadam

Četras prioritātes

Pievilcīga
lauksaimniecības
un pārtikas
nozare

Konkurētspēja
un noturība

Nākotnes
prasībām
atbilstošs
sektors

**Aktīvas &
savienotas
lauku teritorijas**

**Lauksaimniecības un
pārtikas komisārs**
Kristofs Hansens

Rīcības aktīvām un savienotām lauku teritorijām

- > Veicināt **sinerģijas un papildinātību**
- > **ES Lauku rīcības plāna aktualizēšana 2026. gadam**
- > Spēcināt **Lauku paktu**
- > Turpināt nostiprināt **lauku filtra** izmantošanu
- > Spēcināt **līdzdalības un vietējas attīstības rīkus**, kā piemēram, **LEADER/SVVA** un **Viedie ciemi**
- > Turpināt attīstīt **funkcionālo lauku teritoriju** konceptu
- > Mērķtiecīgi vērsties pret **dezinformāciju lauku teritorijās**

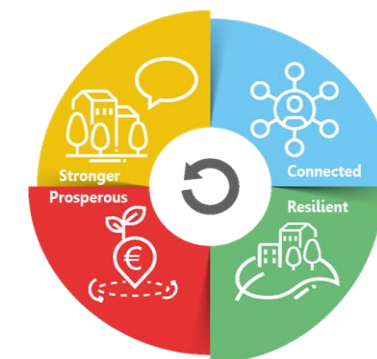
Ilgtermiņa vīzija Eiropas lauku teritorijām

Lauku rīcības plāns (EK)

10 MĒRĶI 2040. GADAM

1. **Pievilcīga dzīves telpa**, kas attīstās saskaņotā **teritoriālā attīstībā**
2. **Daudzlīmeņu** un **vietas vajadzībās balstīta pārvaldība**
3. **Pārtikas drošības**, ekonomisko **iespēju**, preču un **pakalpojumu** nodrošināšana sabiedrībai
4. Dinamiskas kopienas, kas vērstas uz **labbūti**
5. **Iekļaujošas kopienas**
6. Plaukstošas **dabas resursi**
7. Vietas, kas pilnvērtīgi izmanto **digitālās inovācijas** iespējas
8. **Uzņēmīgi, inovatīvi** un **prasmīgi** cilvēki
9. Aktīvas vietas ar pieejamiem un kvalitatīviem **publiskajiem un privātajiem pakalpojumiem**
10. **Daudzveidīgas** teritorijas

Rīcības plāns: 24 tematiskās darbības

- ▶ Izveidota Lauku revitalizācijas platforma

- ▶ Pētniecība un inovācijas lauku kopienu attīstībai

- 60 pētniecības projekti Apvārsnis programmā
- Izveidots Eiropas Start-up ciemu forums

- ▶ Tīklošanās LEADER (EU KLP tīkls) un Viedajiem ciemiem (*SmartRural 21 & 27*)

- ▶ Pētījums par zemes izmantošanu ilgtspējīgu lauksaimniecību, sagatavojot ieteikumus vietējai plānošanai un zonējumam

- ▶ Jaunieši:
 - plašāka lauku jauniešu iesaiste ERASMUS iespējās

- ▶ Tīklošanās par mobilitātes risinājumiem lauku kopienām SMARTA-NET ietvaros

- ▶ Pilsētu mobilitātes plānu pilnveide, lielāku uzmanību pievēršot pilsētu–lauku sasaistēm

- ▶ *Rural Digital Futures*

- €23,5 miljardi eiro ieguldīti savienojamībā teritorijās, kur tirgus pats nenodrošina pārklājumu
- Pilotprojekts digitālajai izglītībai attālos reģionos "*Learning from the Extremes*"

- ▶ Platjoslas kompetences biroju tīkls labākai savienojamībai tirgus nepilnību teritorijās

- ▶ Kapacitātes stiprināšana un konsultatīvais atbalsts

- ▶ Lauku energokopienas atbalsta punkts (RECAH)
 - 27 pašvaldības saņēmušas tehnisko atbalstu
 - Vadlīnijas ikvienam

- ▶ Oglekļa piesaistes sertifikācija

- ▶ EU misija: *A soil deal for Europe* - pētniecības un inovāciju projektu konkursi
 - Finansējums vietēja un reģionāla mēroga "*living labs*" un demonstrāciju teritorijām

- ▶ Sociālā noturība un sievietes lauku teritorijās

- ▶ Aprūpes nozīmes aktualizēšana lauku teritorijās — Eiropas Aprūpes stratēģijas 2022 kontekstā

- ▶ Uzņēmējdarbība un sociālā uzņēmējdarbība lauku teritorijās

- ▶ Labās prakses sociālajai uzņēmējdarbībai laukos "*Transition Pathway for Proximity and Social Economy*" ietvaros
- ▶ Finansējums sociālās uzņēmējdarbības konsorciem lauku teritorijās

- ▶ Izglītība jauniešiem

- Īpašs saturs lauku skolām skolu izglītības platformā un skolotāju tiešsaistes kopienā

- ▶ Rīkkopa ražotāju grupām ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu izmantošanai

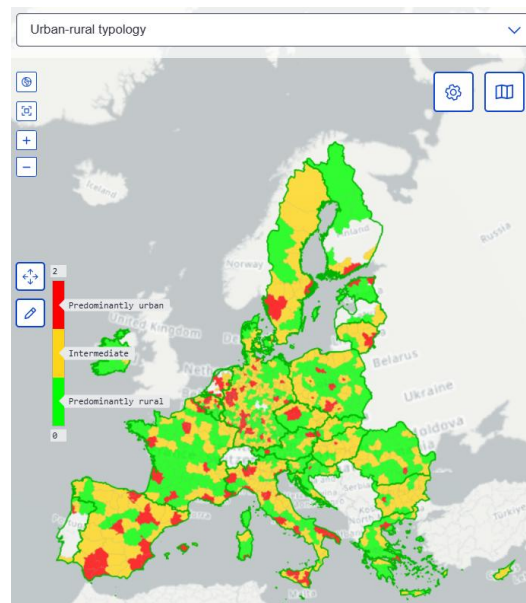
- ▶ Tīklošanās pašvaldībām ar nozīmīgu mežu teritoriju īpatsvaru

Rīcības plāns: horizontālās darbības

EU Lauku Observatorija

- > Piedāvā aktuālu statistiku, rādītājus un analīzi.
- > Atbalsta zināšanu radīšanu — būtisks informācijas avots lauku ietekmes izvērtēšanai.
- > Pilnveido datu vākšanu un pieejamību par ES lauku teritorijām, sniedzot uzticamu pamatu pierādījumos balstītai politikai.
- > Dati aptver ekonomiskos, sociālos un vides aspektus.

<https://observatory.rural-vision.europa.eu/?lng=en&ctx=RUROBS>

ES finansējuma rīkkopa lauku teritorijām

- > Plašs ceļvedis ES finansējuma un atbalsta iespējām laukiem
- > Rīks pašvaldībām, institūcijām, uzņēmējiem, iedzīvotājiem un citiem lauku attīstībā iesaistītajiem.
- > Vienuviet apkopo ES fondus, programmas un citas atbalsta iespējas.
- > Piedāvā praktiskus piemērus, gadījumu izpēti, ieteikumus un zināšanas, ko izmantot darbā ar lauku teritorijām.

Financing opportunities (29)

EU initiatives – direct application		
EIT	SMP - SME Pillar	CERV
LIFE	SMP - EUROCLUSTERS	Horizon Europe Cluster 2
5GSC	b-solutions	Just Transition Platform
CREA	EEN	Horizon Europe Cluster 5
Horizon Europe Cluster 6	JRC/DG REGIO Peer-Reviews	NEB Facility
C4T Groundwork	CBE JU	

<https://funding.rural-vision.europa.eu/?lng=en>

Lauku pakts – vieta sadarbībai

Gandrīz

4 200

biedri

27

ES dalībvalstis
un citas valstis

8

Valdību
apņemšanās

13

Domubiedru
grupas

Uz 31.05.2026.

Lauku pakts ir oficiāls ietvars, lai sekmētu sadarbību starp nacionāla, reģionāla un vietēja mēroga publisko pārvaldi, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, privāto sektoru, akadēmiķiem un iedzīvotājiem **rīcībai Lauku vīzijā definēto mērķu sasniegšanai.**

Lauku pakta mērķi

Politika

Padara lauku
balsis
dzirdamākas un
izceļ tās politiskajā
dienaskārtībā

Kapacitāte un tīklošanās

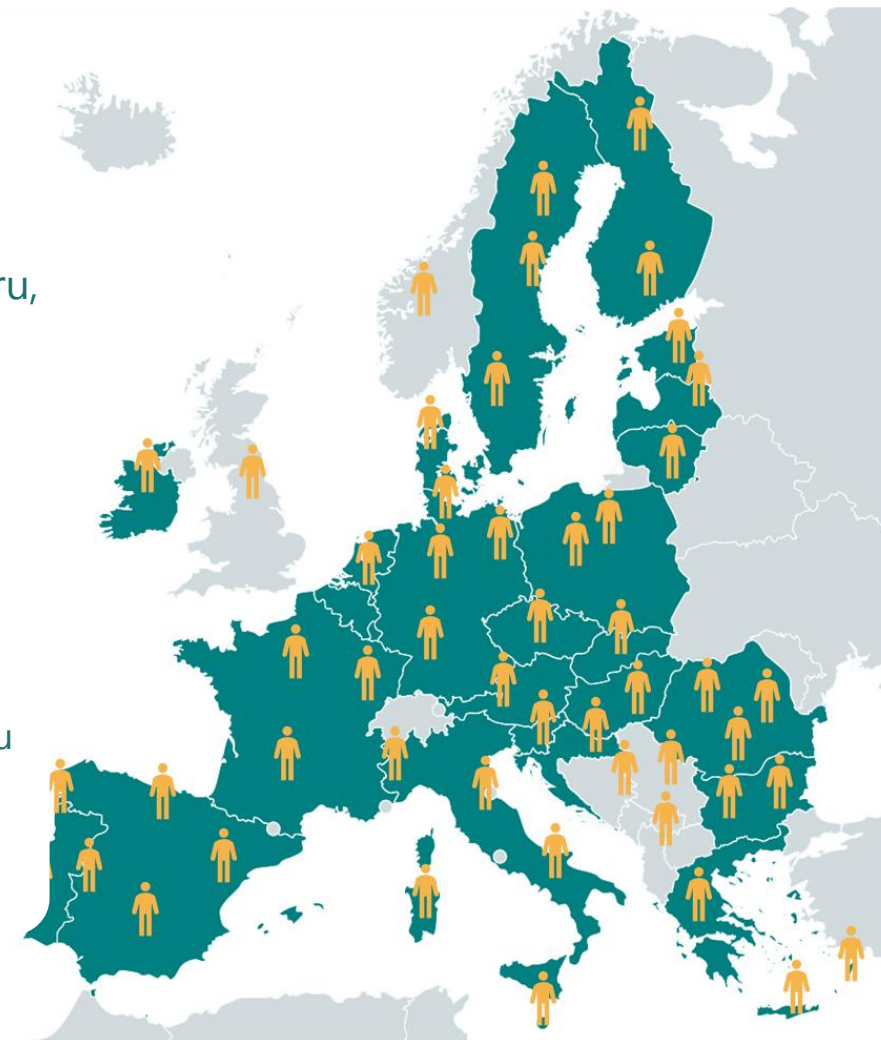

Strukturē un
veicina **tīklošanos**,
sadarbību un
savstarpējo
mācīšanos

Rīcība

Brīvprātīgo rīcību
veicināšana un
monitorings
Lauku vīzijas
īstenošanai

Lauku pakta pasākumi

RURAL
PACT

Augsta līmeņa Lauku politikas forums – klātienē, 200 dalībnieki

3 & 4
NOV 2026

Integrētas nacionālās un reģionālās lauku stratēģijas un LEADER pieeja

Naas, Īrija

Organizē Īrijas prezidentūra
ES Padomē

Politikas laboratorija – klātienē, 100 dalībnieki

30
SEP-01 OCT

Lauku ekonomikas stiprināšana ar VRPP iespējām

Kotka, Finland

Tiešsaistes labo prakšu semināri

17
SEP
TBC

Lauku teritoriju konkurētspējas stiprināšana un potenciāla atraisīšana

26
NOV
TBC

Lauku noturība pārmaiņu apstākļos

Lauku pakta publikācijas

Ziņu lapa

IKMĒNEŠA

11 izdevumi gadā

Jaunumi

Pasākumi

Politika

Finansējums

Viedokļi

 KĻŪSTI PAR LAUKU PAKTA KOPIENAS LOCEKLI, LAI SAŅEMTU ZIŅU LAPU

[Kļūsti par Lauku pakta kopienas locekli](#)

Lauku vīzijas žurnāls

IKGADĒJS

#4 izdevums 2026. gadā

Pieejams visās ES valodās

Plānota publikācija

 VISIT
[Publikācijas](#)

Politikas pārskats

IKGADĒJS

2026. gada fokuss

“Kā valsts un reģionālajos partnerības plānos (VRPP) stiprināt integrētu pieeju lauku teritorijām?”

Pieejams visās ES valodās

Plānotā publikācija (decembra beigās)

 VISIT
[Publikācijas](#)

Labās prakses brošūra

REIZI CETURKSŅĪ

2026. gada izdevumi

1 Vietas vajadzībās balstītas inovācijas
Mar 2026

2 Mājokļi
Jun 2026

3 Integrēta teritoriāla attīstība
Sep 2026

4 Paudžu nomaīņa
Dec 2026

 VISIT
[Publikācijas](#)

Vienošanās ar dalībvalstīm

Asturias reģions, Spānija

Somija

Nīderlande

Katalonijas reģions, Spānija

Opole reģions, Polija

Čehija

Kastilja la Manča reģions, Spānija

Andalūzijas reģions, Spānija

Paldies!

Pievienojies Lauku pakta kopienai un tiešasites platformai

www.ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

www.ruralpact.rural-vision.europa.eu

